

Dosarul nr.2ra-368/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central, (Jud: D. Chistol)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Jud: I. Cimpoi, A. Danilov, I. Secieru)

ÎNCHEIERE

6 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Lexcolect Consulting” succesor în drepturi a Băncii Comerciale „Moldova-Agroindbank” Societatea pe Acțiuni

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Lexcolect Consulting” succesor în drepturi a Băncii Comerciale „Moldova-Agroindbank” Societatea pe Acțiuni împotriva lui Ivan Cravcenco și Vasile Trofim cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 16 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul depus de Vasile Trofim, s-a casat hotărârea din 30 iunie 2017 a Judecătoria Chișinău, sediul Central și s-a emis o nouă hotărâre,

constată:

La 11 august 2016, Banca Comercială „Moldova-Agroindbank” Societatea pe Acțiuni a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ivan Cravcenco și Vasile Trofim cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, la 31 iulie 2013, între Banca Comercială „Moldova-Agroindbank” Societatea pe Acțiuni în calitate de creditor și Ivan Cravcenco în calitate de debitor a fost încheiat contractul de credit nr. S130130.

Conform contractului enunțat, creditorul a acordat debitorului un credit, pe care urma să-l restituie în termenul prevăzut de contract, cu achitarea pentru utilizarea creditului a unei dobânzi anuale fixe.

În vederea garantării executării contractului de credit, la 31 iulie 2013, a fost încheiat contractul de fidejusiune nr. S130130-A, prin care Vasile Trofim în calitate de fidejutor, și-a asumat obligația de a răspunde solidar, în fața creditorului pentru onorarea integrală a obligațiilor aferente contractului de credit.

Totodată reclamantul a notat că, pentru nerespectarea termenului de rambursare a împrumutului, debitorul s-a angajat să achite o penalitate contractuală de 0,2 % din

suma restantă, dar nu mai puțin de 20 lei pe zi, care se raportează duratei de întârziere.

Reclamantul a accentuat că, în aceeași zi, Banca Comercială „Moldova-Agroindbank” Societatea pe Acțiuni și-a onorat obligațiunea sa, transferând debitorului împrumutul acordat, însă debitorul nu și-a onorat obligațiunile în modul corespunzător, acumulând o datorie în sumă de 35 553,89 lei.

La fel reclamantul a subliniat că, debitorul și fidejusalul au fost informați despre nerespectarea clauzelor contractuale privind rambursarea creditului, achitarea dobânzii și penalităților de întârziere calculate conform contractului de credit.

Reclamantul Banca Comercială „Moldova-Agroindbank” Societatea pe Acțiuni a solicitat încasarea în mod solidar din contul lui Ivan Cravenco și Vasile Trofim în beneficiul său a datoriei ce rezultă din contractul de credit în mărime de 35 553,89 lei, taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în mărime de 1066,62 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 800 lei.

Prin hotărârea din 30 iunie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru a fost admisă acțiunea depusă de Banca Comercială „Moldova-Agroindbank” Societatea pe Acțiuni, fiind încasat în mod solidar din contul lui Ivan Cravenco și Vasile Trofim în beneficiul Băncii Comerciale „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni datoria în mărime de 35 553,89 lei, taxa de stat în mărime de 1066,62 lei, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 800 lei și cheltuielile de citare publică a pârâtului în mărime de 118 lei, în total suma de 37 538,51 lei (f.d. 106-109).

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut că Ivan Cravenco nu a achitat benevol datoria conform contractului de credit, dar și luând în considerație contractul de fidejusiune, prin care Vasile Trofim a garantat rambursarea creditorului contractat, acțiunea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Lexcolect Consulting” succesor în drepturi a Societății pe Acțiuni „Moldova-Agroindbank” este întemeiată și urmează a fi admisă.

Prin încheierea din 19 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Vasile Trofim, fiind acordat apelantului termen până 27 februarie 2018 pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii achitării taxei de stat în mărime de 799,96 lei. Totodată s-a explicat apelantului că în cazul neînălăturării neajunsurilor, cererea de apel va fi restituită (f.d. 114-115).

Prin decizia din 7 martie 2018 a Curții Supreme de Justiție, a fost respins recursul declarat de către Vasile Trofim și menținută încheierea din 19 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 132-134).

La 20 februarie 2018, Societatea cu Răspundere Limitată „Lexcolect Consulting” a depus cerere, prin care a solicitat înlocuirea Băncii Comerciale „Moldova-Agroindbank” Societatea pe Acțiuni cu succesorul în drepturi Societatea cu Răspundere Limitată „Lexcolect Consulting” (f.d. 171).

Prin încheierea din 5 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Lexcolect Consulting”, fiind dispusă înlocuirea Băncii Comerciale „Moldova-Agroindbank” Societatea pe Acțiuni cu

succesorul său în drepturi Societatea cu Răspundere Limitată „Lexcolect Consulting” (f.d. 160-162).

Prin decizia din 16 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul depus de Vasile Trofim, fiind casată hotărârea din 30 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central și emisă o nouă hotărâre prin care a fost încasat din contul lui Ivan Cravenco în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Lexcolect Consulting” succesor în drepturi a Băncii Comerciale „Moldova-Agroindbank” Societatea pe Acțiuni a datoriei în sumă de 35 553,89 lei, taxa de stat în mărime de 1066,62 lei, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 800 lei și cheltuielile de citare publică a pârâtului în mărime de 118 lei, în total suma de 37 538,51 lei. În temeiul art. 267 lit. a) Codul de Procedură Civilă, a fost scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Lexcolect Consulting” succesor în drepturi a Băncii Comerciale „Moldova-Agroindbank” Societatea pe Acțiuni împotriva lui Vasile Trofim cu privire la încasarea datoriei, deoarece nu a fost respectată procedura prealabilă (f.d. 188-196).

Astfel instanța de apel a reținut că Societatea cu Răspundere Limitată „Lexcolect Consulting” succesor în drepturi a Băncii Comerciale „Moldova-Agroindbank” Societatea pe Acțiuni nu a respectat procedura de soluționare prealabilă a cauzei în ceea ce privește acțiunea depusă împotriva lui Vasile Trofim, iar drept consecință Curtea de Apel Chișinău a dispus scoaterea cererii de pe rol în temeiul art. 267 lit. a) Codul de Procedură Civilă. Instanța de apel a considerat întemeiată acțiunea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Lexcolect Consulting” succesor în drepturi a Băncii Comerciale „Moldova-Agroindbank” Societatea pe Acțiuni împotriva lui Ivan Cravenco cu privire la încasarea datoriei. Astfel Curtea de Apel Chișinău a stabilit că Ivan Cravenco a acumulat o datoriei conform contractului de credit în sumă de 35 553,89 lei.

La 22 noiembrie 2018, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei adoptate (f.d. 197).

La 13 decembrie 2018, Societatea cu Răspundere Limitată „Lexcolect Consulting” succesor în drepturi a Băncii Comerciale „Moldova-Agroindbank” Societatea pe Acțiuni, a depus recurs împotriva deciziei din 16 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe și încasarea în mod solidar din contul lui Ivan Cravenco și Vasile Trofim a taxei de stat achitată la depunerea cererii de recurs.

Recurentul Societatea cu Răspundere Limitată „Lexcolect Consulting” succesor în drepturi a Băncii Comerciale „Moldova-Agroindbank” Societatea pe Acțiuni, în motivarea recursului, a indicat că instanța de apel la adoptarea deciziei contestate, a aplicat și interpretat eronat normele dreptului material aplicabile raportului juridic litigios în ceea ce privește scoaterea cererii de pe rol.

Astfel recurentul a menționat că atât din contractul de credit încheiat cu Ivan Cravenco, cât și din contractul de fidejusiune încheiat cu Vasile Trofim rezultă termenul stabilit pentru stingerea datoriei acumulate conform contractului de credit.

În acest context, recurentul a notat că conform art. 617 alin. (2) Cod civil nu este necesar somația în cazul în care este stabilită o dată calendaristică pentru executarea obligației.

Recurentul a considerat că pct. 4.3 din contractul de fidejusiune invocat de instanța de apel în susținerea soluției enunțate, nu prevede procedura de soluționare a cauzei pe cale extrajudiciară. Prin urmare, recurentul a indicat că pct. 4.3 din contractul de fidejusiune poartă un caracter general.

La 31 ianuarie 2019, în conformitate art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție i-a comunicat cererea de recurs lui Ivan Cravenco și Vasile Trofim informându-i că referința se depune în termen de o lună de la data primirii scrisorii. În mod corespunzător, dacă referința nu a fost prezentată în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 11 februarie 2019, Vasile Trofim a depus referință la cererea de recurs înaintată, prin care solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

La data stabilită pentru examinarea cauzei, Ivan Cravenco nu a înaintat referință la cererea de recurs depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Lexcolect Consulting” succesor în drepturi a Băncii Comerciale „Moldova-Agroindbank” Societatea pe Acțiuni, prin care să-și exprime opinia referitor la recursul declarat.

Analizând admisibilitatea recursului, conform art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră inadmisibilă cererea de recurs formulată de Societatea cu Răspundere Limitată „Lexcolect Consulting” succesor în drepturi a Băncii Comerciale „Moldova-Agroindbank” Societatea pe Acțiuni, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Prin prisma dispozițiile citat, instanța de recurs constată în termen recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Lexcolect Consulting” succesor în drepturi a Băncii Comerciale „Moldova-Agroindbank” Societatea pe Acțiuni la 13 decembrie 2018 împotriva deciziei instanței de apel din 16 octombrie 2018.

În aceeași ordine de idei, materialele cauzei au confirmat faptul că recursul nu a fost examinat anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă.

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificând încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a temeiurilor invocate în recurs, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) CPC, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Temeiurile declarării recursului sunt enumerate exhaustiv în alineatele (2), (3) și (4) ale acestui articol.

Rațiunea acestor dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt. În aceste condiții, trebuie observat caracterul extraordinar al aceste căi de atac, la care se poate recurge doar în cazurile excepționale enunțate de dispozițiile art. 432 alin. (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă.

Din acest punct de vedere, completul Colegiului își propune să verifice esența și temeiurile recursului, precum și argumentele privind caracterul nelegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO).

Instanța subliniază că în materie civilă Convenția nu garantează un drept de recurs, dar că o eventuală procedură de examinare a admisibilității acestuia face incident articolul 6 (a se vedea, *inter alia*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), 13 ianuarie 2009, para. 24; *Akaki Tchaghiasvili v. Georgia*, 2 septembrie 2014, para. 34).

În plus, un stat care dispune de astfel de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de art. 6 alin. (1), în special de dreptul de acces la o instanță și de dreptul de a fi audiat. (a se vedea, *de exemplu*, *Erfar – Avef v. Grecia*, 27 martie 2014, para. 39 – 40; *Lebedinski v. Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, para. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, întrucât însăși natura sa solicită o reglementare specială din partea statului, care beneficiază de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, *inter alia*, *Marc Brauer v. Germania*, 1 septembrie 2016, para. 34; *Miessen v. Belgia*, 16 octombrie 2016, para. 64).

În același timp, în jurisprudența sa consecventă, Curtea Europeană a precizat că interpretarea normelor de procedură reprezintă o chestiune de drept intern și ține, în principiu, de competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*a se vedea*, *de exemplu*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), *ibidem*, para. 25; *Vučković și alții v. Serbia (excepții preliminare)*, 25 martie 2014, para. 80; *Miessen v. Belgia*, *ibidem*, para. 70).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În același context, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de

drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă urmăresc protejarea interesului părții, precum și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și a bunei-administrații a justiției (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Beniamin Nersesyan v. Armenia*, 19 ianuarie 2010, para. 22; *Erfar – Avef*, ibidem, para. 41, *Marc Brauer*, ibidem, para. 35; *Miessen*, ibidem, para. 67; *Trevisanato v. Italia*, 16 decembrie 2016, para. 36 - 37).

În speță, instanța constată că cererea de recurs declarată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Lexcolect Consulting” succesor în drepturi a Băncii Comerciale „Moldova-Agroindbank” Societatea pe Acțiuni este formulată în baza art. 432 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, așa cum prevede art. 437 alin. (2), lit. f) din Codul de Procedură Civilă.

Completul judiciar notează că-i revine obligația de a verifica dacă argumentele recurentului întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibil cererea acestuia, inclusiv dacă normele de drept invocate în favoarea punctului său de vedere sunt incidente la soluționarea fondului cauzei. Cu toate acestea, trebuie subliniat că din succesiunea actelor dosarului reiese că recurentul a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra cărora instanța de apel deja s-a pronunțat.

Prin urmare, Colegiul constată că încălcările invocate, exprimate sub forma unor enunțuri generale, fără a fi aprofundate, nu permit încadrarea lor în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă. Deci, în mod evident, lipsește o formulare suficientă și adecvată în ceea ce privește chestiunea de drept pusă în discuție pentru a identifica esența și temeiul cererii de recurs, impuse de art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, *inter alia*, *Helle v. Finlanda*, 19 decembrie 1997, para. 55; *Latourniere v. Franța*, 10 decembrie 2002, para. 2; *Hansen v. Norvegia*, 2 octombrie 2014, para. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 alin. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs, ca fiind „lipsit de șanse de succes” (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), ibidem, para. 24; *Beniamin Nersesyan*, ibidem, para. 23 – 24; *Akaki Tchaghiashvili*, ibidem, para. 34 sau *Papaioannou v. Grecia*, 2 iunie 2016, para. 45).

Mai mult, instanța observă că recurentul Societatea cu Răspundere Limitată „Lexcolect Consulting” succesor în drepturi a Băncii Comerciale „Moldova-

Agroindbank” Societatea pe Acțiuni a formulat prezenta cerere după ce a avut posibilitatea de a fi audiat de o instanță de fond și de o instanță de apel, care au fost competente de a examina toate chestiunile de fapt și de drept relevante litigiului (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Levages Prestations Services v. Franța*, 23 octombrie 1996, para. 48; *A. Menarini Diagnostics S.R.L. v. Italia*, 27 septembrie 2011, para. 59; *Akaki Tchaghiashvili*, ibidem, para. 34).

În sfârșit, în limitele impuse de art. 439 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța conchide că recursul dedus judecății nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, adică nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, care ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicări eronate din partea instanței judecătorești ierarhic inferioară a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Din aceste raționamente, completul Colegiului constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, fiind respectat, în viziunea instanței, raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit.

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Lexcolect Consulting” succesori în drepturi a Băncii Comerciale „Moldova-Agroindbank” Societatea pe Acțiuni nu ridică probleme de drept și nu poate fi acceptat spre examinarea în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Lexcolect Consulting” succesori în drepturi a Băncii Comerciale „Moldova-Agroindbank” Societatea pe Acțiuni se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan